

Το πραγματικό ερώτημα είναι αν η Ελλάδα θα ήταν σε καλύτερη κατάσταση αν δεν είχε ιδιωτικοποιήσει κρατικά περιουσιακά στοιχεία, αλλά είχε ακολουθήσει μια πολιτική βελτίωσης της απόδοσης των κρατικών επιχειρήσεων. Χωρίς την πώληση 37 κρατικών επιχειρήσεων και την εισαγωγή μετοχών άλλων 7 στο χρηματιστήριο έως το 2008, οι δημοσιονομικές συνθήκες θα μπορούσαν να είχαν επιδεινωθεί σημαντικά, θέτοντας σε κίνδυνο τις προσπάθειες της χώρας να ενταχθεί στην ΟΝΕ και υπονομεύοντας τη δανειοληπτική της ικανότητα. Οι μη κοινωφελείς κρατικές επιχειρήσεις, οι περισσότερες από τις οποίες θα είχαν αποτύχει να αναδιαρθρωθούν και να προσαρμοστούν στη δυναμική των αγορών, θα απαιτούσαν πιθανότατα κρατική χρηματοδότηση, επιδεινώνοντας παραπέρα τα δημοσιονομικά. Η κεφαλαιαγορά θα παρέμενε ισχνή, εντελώς εκτός του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος, και δεν θα ήταν σε θέση να εξυπηρετήσει την οικονομία ως πηγή κεφαλαίων, όπως το έκανε. Οι καταναλωτές υπηρεσιών και αγαθών κοινής ωφέλειας και οι παίκτες τυχερών παιχνιδιών θα απολάμβαναν χαμηλότερα επίπεδα υπηρεσιών και λιγότερη διαφάνεια, καθώς η εποπτεία και ρύθμιση μονοπωλιακών καταστάσεων θα συνέχιζε να ασκείται απευθείας από το κράτος και όχι μέσω ανεξάρτητων εξειδικευμένων αρχών. Η πολιτικο-διοικητική ελίτ των κρατικών επιχειρήσεων θα είχε εδραιωθεί βαθύτερα, κάνοντας τις αλλαγές πιο δύσκολες. Μετά το 2011 δε, η μνημειώδης αναδιάρθρωση του δημόσιου χρέους μπορεί να μην είχε πραγματοποιηθεί χωρίς ιδιωτικοποιήσεις και, στη συνέχεια, θα εμφανιζόταν ακόμη λιγότερο διεθνές επενδυτικό ενδιαφέρον για την Ελλάδα και, ως εκ τούτου, βραδύτερη ανάκαμψη από αυτήν που υπήρξε.

Η ιδιωτικοποίηση έφερε επίσης ένα παρεπόμενο όφελος που δεν αναγνωρίζεται εύκολα. Η συστηματική εφαρμογή της έστειλε σε ορισμένες περιόδους ένα «θετικό» μεταρρυθμιστικό μήνυμα σε επενδυτές, πολιτικούς αναλυτές και ξένους πολιτικούς, με πολλαπλές αναγνώσεις. Το μήνυμα αυτό, φορτωμένο με ισχυρές υποσχέσεις για το μέλλον, μετρίασε την αντίσταση της ΕΕ για την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ, επέτρεψε την αγορά ελληνικών ομολόγων με ακραία χαμηλά περιθώρια από τους επενδυτές, χρηματοδοτώντας έτσι την ανάπτυξη στα χρόνια πριν από το 2009, και πρόσφερε μια βάση για τις διαπραγματεύσεις για την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους. Συνολικά, οι ιδιωτικοποιήσεις μπορεί να μην αναμόρφωσαν από μόνες τους την ελληνική οικονομία, αλλά αναμφίβολα διευκόλυναν την προσαρμογή και την επιτάχυνσή της πριν από τη χρηματοπιστωτική κρίση και την επιτάχυνσή της μετά από αυτήν.